

PODYPLOMOWE KWALIFIKACYJNE STUDIA „ETYKA”

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW

Czas trwania: 2 semestry

Program studiów podyplomowych przygotowano zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zakres przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiotu jest zgodny z zakresem podstawy programowej dla „Etyki” na wszystkich etapach edukacyjnych, stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 23 grudnia 2008 roku, zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Całkowita liczba godzin zajęć wynosi 300 (60 pkt ECTS), w tym:

- 115 godzin wykładów;
- 185 godzin ćwiczeń.

Ponadto słuchacze podczas trwania studiów są zobowiązani do zrealizowania 60 godzin praktyk pedagogicznych (2 pkt ECTS) w dowolnej placówce edukacyjnej. Organizacja i realizacja praktyk odbywa się zgodnie z *REGULAMINEM PRZEPROWADZANIA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH* obowiązującym na Wydziale Humanistycznym UZ.

Warunkiem ukończenia Studiów Podyplomowych jest zdanie wszystkich egzaminów i uzyskanie zaliczeń oraz złożenie pracy dyplomowej na zaliczenie z oceną z seminarium dyplomowego, w tym uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS.

Wymagania wstępne

Słuchaczem kwalifikacyjnych studiów podyplomowych może być absolwent studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich dowolnego kierunku, posiadający przygotowanie pedagogiczne uprawniające do uczenia w szkole na dowolnym etapie edukacyjnym, bądź też student ostatniego roku studiów II stopnia (studenci ostatniego roku studiów magisterskich muszą złożyć dyplom ich ukończenia najpóźniej do końca drugiego semestru właściwej edycji studiów podyplomowych).

Zasady rekrutacji

Na studia zostaną przyjęci w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy posiadają dyplom ukończenia studiów II stopnia lub jednolitych magisterskich różnych kierunków, bądź też są studentami ostatniego roku studiów II stopnia (studenci ostatniego roku studiów magisterskich muszą złożyć dyplom ich ukończenia najpóźniej do końca drugiego semestru właściwej edycji studiów podyplomowych).

OGÓLNE CELE EDUKACYJNE

Po zakończeniu trzy semestralnych zajęć nauczyciele w nich uczestniczący powinni:

- nabyć kompetencje merytoryczne niezbędne do prowadzenia zajęć lekcyjnych w zakresie przedmiotu „Etyka” w zakresie prezentowanym w programie studiów;
- otrzymać podstawowy zakres wiedzy dydaktycznej w zakresie określonym programem,
- pogłębić znajomość obsługi komputera i wykorzystania TI do pracy dydaktycznej;

RAMOWY PLAN PODYPLOMOWYCH KWALIFIKACYJNYCH STUDIÓW “ETYKA”

Moduł	Nazwa przedmiotu Prowadzący	Ogólna liczba godzin	Sem.	ECTS	Forma i liczba godzin zajęć		Forma zaliczenia
					Wykłady	Ćwiczenia	
Przygotowanie w zakresie merytorycznym							
1.	Zarys historii idei filozoficznych Prof. Lilianna Kiejzik	30	I	5	15	15	Zal. i egzamin
2.	Etyka ogólna Dr hab. Stefan Konstańczak, prof. UZ	30	I	5	15	15	Zal. i egzamin
3.	Filozofia człowieka Dr hab. Krzysztof Kaszyński, prof. UZ	15	I	3		15	Zal. z oceną
4.	Elementy religioznawstwa Dr Piotr Bylica	15	I	3	15		Zal. z oceną
5.	Filozofia wartości Dr Joanna Dudek	15	II	3		15	Zal. z oceną
6.	Historia doktryn etycznych Dr hab. Zdzisław Kalita, prof. UZ	30	I	5	15	15	Zal. i egzamin
7.	Bioetyka Dr Tomasz Turowski	15	II	3		15	Zal. z oceną
8.	Kultura logicznego myślenia Dr hab. Tomasz Skura, prof. UZ	10	II	2		10	Zal. z oceną

Podyplomowe Kwalifikacyjne Studia: Etyka
Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego

9.	Etyka w religiach świata Dr Piotr Bylica	15	II	3	15		Zal. z oceną
10.	Etyki zawodowe Dr Joanna Dudek	10	II	2		10	Zal. z oceną
11.	Współczesne problemy etyczne Dr Tomasz Turowski	20	II	4	10	10	Zal. i egzamin
12.	Problemy etyczne w literaturze i sztuce Dr hab. Roman Sapeńko, prof. UZ	15	II	3		15	Zal. z oceną
13.	Seminarium dyplomowe Dr hab. Stefan Konstańczak, prof. UZ	10	II	7		10	Zal. z oceną
Dydaktyka przedmiotu							
14.	Metodyka nauczania etyki Dr Paweł Walczak	60	I i II	5+5	30	30	Zal. i egzamin
15.	Technologie informatyczne w nauczaniu etyki dr Marcin Sierńko	10	II	2		10	Zal. z oceną
Ogółem		300		60	115	185	
Praktyka							
16.	Praktyka pedagogiczna	60	I i II	2			Zaliczenie
RAZEM <i>(przygotowanie merytoryczne + dydaktyka + praktyka)</i>		360		62			

MODUŁY KSZTAŁCENIA

Moduł 1 Zarys historii idei filozoficznych; 5 punktów ECTS

Liczba godzin: 15 wykład; 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe epoki i nurty filozofii europejskiej oraz ich przedstawicieli, a także podstawowe pojęcia filozoficzne;
- fundamentalne założenia najważniejszych systemów filozoficznych;
- rozwój i ewolucje idei filozoficznych;
- wpływ koncepcji filozoficznych na rozwój kultury i nauki, rozumie podstawowe nurty i kierunki filozoficzne oraz ich wpływ na powstawanie doktryn moralnych;
- dorobek, dzieła i znaczenie najważniejszych przedstawicieli filozofii europejskiej;

b) potrafi:

- wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy dotyczące rozwoju i ewolucji najważniejszych idei filozoficznych;
- wyjaśniać zależności pomiędzy filozofią a innymi dziedzinami kultury (nauka, sztuka, religia, polityka, światopogląd, ideologia) i posiada umiejętność formułowania krytycznych opinii o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia;
- doceniać tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości. Czuć się odpowiedzialnym za zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Moduł 2 Etyka ogólna; 5 punktów ECTS

Liczba godzin: 15 wykład; 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawową terminologię etyczną oraz specyfikę metodologiczną dyscyplin etycznych;
- podstawowe problemy, tradycje, stanowiska oraz argumenty etyczne;
- ma podstawową wiedzę z zakresu etyk stosowanych, potrafi wskazać główne problemy współcześnie dyskutowane na ich gruncie;
- zna podstawowe kierunki metaetyczne, rozumie zależności pomiędzy metaprzmiotową a przedmiotową dyskusją w etyce;

b) potrafi:

- wskazać cechy i elementy ludzkiego działania istotne dla jego moralnej oceny;
- uzasadnić swoje poglądy etyczne, zarazem rozumie racje stojące za poglądami, których nie podziela;
- sformułować i uzasadnić moralną ocenę przykładowego działania;
- w podstawowym zakresie umiejętność posługiwania się kategoriami etycznymi i odnoszenia ogólnych norm moralnych do oceny konkretnych sytuacji;
- wykorzystywać wiedzę z zakresu etyki w procesie racjonalizacji światopoglądu.

Moduł 3 Filozofia człowieka; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe koncepcje antropologiczne;
- naturę i specyfikę ludzkiego działania;
- relacje między indywidualnym a społecznym wymiarem moralności, a także ma podstawową wiedzę z zakresu zależności kulturowo-społecznych w rozumieniu określonych społeczności historycznych;

b) potrafi:

- wskazać na zależności pomiędzy koncepcja natury człowieka a przekonaniem i postawami moralnymi;
- dostrzec psychologiczne uwarunkowania ludzkiego działania, w szczególności ich wpływ na podejmowane decyzje;
- wyjaśniać działania ludzkie w aspekcie jego racji i motywacji;
- wyjaśnić procesy społeczne przez wskazanie fundamentów etycznych istnienia społeczności.

Moduł 4 Elementy religioznawstwa; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 wykład

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawy doktryn najważniejszych systemów religijnych świata;
- naturę potrzeb religijnych człowieka;
- historię rozwoju największych religii świata;
- istotę zjawisk religijnych oraz ich znaczenie i miejsce w kulturze;

b) potrafi:

- wyjaśnić naturę zjawisk religijnych w odniesieniu do jednostki i społeczeństwa;
- wskazać na związki i zależności pomiędzy doktrynami najważniejszych systemów religijnych;
- dostrzec wpływ religii na rozwój kultury;

- omówić pozytywne i negatywne skutki wpływu religii na rozwój społeczeństw;
- uzasadnić znaczenie i miejsce religii we współczesnym świecie.

Moduł 5 Filozofia wartości; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawy ogólnej teorii wartości;
- rozwój koncepcji aksjologicznych oraz najważniejsze próby teoretycznego określenia wartości;
- główne nurty XX-wiecznej filozofii wartości;

b) potrafi:

- omówić najważniejsze problemy teorii wartości;
- wyjaśnić zagadnienia sposobu istnienia wartości, poznania wartości, ładu aksjologicznego;
- omówić podstawowe koncepcje ładu aksjologicznego oraz wskazać na ich praktyczny wymiar.

Moduł 6 Historia doktryn etycznych; 5 punktów ECTS

Liczba godzin: 15 wykład; 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe problemy, tradycje, stanowiska oraz argumenty etyczne;
- wiedzę z zakresu historii kształtowania się doktryn etycznych oraz potrafi je odnieść do współczesności;
- zna podstawowe teksty z etyki;
- relacje między indywidualnym a społecznym wymiarem moralności, a także ma podstawową wiedzę z zakresu zależności kulturowo-społecznych w rozumieniu określonych społeczności historycznych;

b) potrafi:

- potrafi uzasadnić swoje poglądy etyczne, zarazem rozumie racje stojące za poglądami, których nie podziela;
- wskazać główne problemy etyki i sposoby ich rozwiązywania na przestrzeni dziejów;
- analizować teksty z zakresu etyki, ustalając ich problemy, naczelne terminy, strukturę argumentacyjną oraz ocenić ich znaczenie, oryginalność i spójność;
- potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu etyki w procesie racjonalizacji światopoglądu.

Moduł 7 Bioetyka; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- kluczową terminologię bioetyczną oraz specyfikę metodologiczną badań bioetycznych;
- podstawowe stanowiska i koncepcje bioetyczne;
- argumentacje i sposoby uzasadniania poszczególnych stanowisk w bioetyce;

b) potrafi:

- formułować problemy i pytania z zakresu bioetyki;
- wyjaśnić założenia poszczególnych rozstrzygnięć w sporach bioetycznych;
- zreferować argumentacje stanowisk i koncepcji w bioetyce oraz ocenić ich poprawność metodologiczną i doniosłość;
- ocenić wagę problemów bioetycznych we współczesnym świecie.

Moduł 8 Kultura logicznego myślenia; 2 punkty ECTS

Liczba godzin: 10 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe typy wyrażań, elementarne typy czynności wiedzytwórczych oraz główne sposoby uzasadniania twierdzeń i rozumie ich specyfikę;

- zasady poprawnego rozumowania, argumentowania, definiowania oraz klasyfikowania.

b) potrafi:

- analizować proste rozumowania, ustalając ich strukturę i oceniając poprawność oraz potrafi wykorzystywać logikę w praktycznym rozumowaniu;
- precyzyjnie i racjonalnie uzasadniać własne przekonania moralne.

Moduł 9 Etyka w religiach świata; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 wykład

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe idee moralne funkcjonujące w wielkich religiach, rozumie relację pomiędzy religią a etyką;
- zna najczęściej dyskutowane współcześnie problemy powstające na skrzyżowaniu etyki i religii;
- główne problemy, tradycje, stanowiska oraz argumenty etyczne funkcjonujące w obrębie różnych systemów religijnych;

b) potrafi:

- dokonywać porównań pomiędzy głównymi religiami w kontekście obowiązujących w ich ramach norm moralnych;
- analizować i ujawniać problemy etyczne w doktrynach religijnych.

Moduł 10 Etyki zawodowe; 2 punkty ECTS

Liczba godzin: 10 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- problematykę etyczną związaną z wykonywaniem wybranych zawodów;
- podstawowe normy prawne oraz etyczne w odniesieniu do zawodów zaufania publicznego;
- założenia najważniejszych zawodowych kodeksów etycznych;

b) potrafi:

- analizować kodeksy etyczne wybranych grup zawodowych;
- wskazać znaczenie etyki w życiu publicznym;
- formułować etyczne normy działania w konkretnych sytuacjach zawodowych.

Moduł 11 Współczesne problemy etyczne; 4 punkty ECTS

Liczba godzin: 10 wykład; 10 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawowe zagadnienia z zakresu etyk stosowanych, potrafi wskazać główne problemy współcześnie dyskutowane na ich gruncie;
- relacje między indywidualnym a społecznym wymiarem moralności;
- współczesne światopoglądy i ideologie;
- najczęściej dyskutowane współcześnie problemy powstające na skrzyżowaniu etyki i nauk szczegółowych, medycyny, techniki;

b) potrafi:

- analizować współczesne dylematy etyczne;
- w oparciu o wiedzę z zakresu etyki przedstawić argumenty charakteryzujące przyjęcie określonego stanowiska;
- dostrzec przyczyny konfliktów między różnymi etosami oraz problem tolerancji w kontekście społecznego zróżnicowania moralnego;
- wyjaśnić na czym polega istota tolerancji, umie wskazać obszary współpracy w pluralistycznych środowiskach, które domagają się tolerancyjnej postawy.

Moduł 12 Problemy etyczne w literaturze i sztuce; 3 punkty ECTS

Liczba godzin: 15 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- najważniejsze problemy etyczne obecne w wybranych dziełach zakresu literatury i sztuki;
- wpływ idei etycznych na rozwój kultury i sztuki;

b) potrafi:

- wyjaśnić znaczenie koncepcji etycznych dla rozwoju literatury i sztuki;
- na wybranych przykładach dzieł sztuki omówić problemy etyczne;
- przygotować scenariusz lekcji etyki z wykorzystaniem dzieł sztuki.

Moduł 13 Seminarium dyplomowe; 7 punktów ECTS

Liczba godzin: 10 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- specyfikę przedmiotową i metodologiczną etyki;
- terminologię nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem etyki;
- podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami uwieńczone pracą dyplomową poświęconą jednemu z wybranych zagadnień dotyczących zaproponowanych tematów intelektualnymi;

b) potrafi:

- wykorzystać umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie etyki;
- samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania.

Moduł 14 Metodyka nauczania etyki; 10 punktów ECTS

Liczba godzin: 30 wykład; 30 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- cele i zadania edukacji etycznej w systemie szkolnym;
- założenia podstawy programowej z etyki na wszystkich etapach edukacyjnych;
- dostępne programy nauczania, pomoce dydaktyczne, literaturę pomocniczą dotyczące realizacji podstawy programowej z etyki na wszystkich etapach edukacyjnych;
- tradycyjne i innowacyjne metody nauczania etyki na wszystkich etapach edukacyjnych;

b) potrafi:

- wyjaśnić znaczenie edukacji etycznej w kontekście realizacji podstawowych zadań szkoły;
- sformułować cele operacyjne nauczania etyki na poszczególnych etapach edukacyjnych;
- opracować autorski program nauczania etyki dla wybranego etapu edukacyjnego;
- zastosować w praktyce szkolnej wybrane tradycyjne i innowacyjne metody nauczania etyki;
- analizować założenia podstawy programowej, programów nauczania, podręczników z zakresu edukacji etycznej dla poszczególnych etapów nauczania.

Moduł 15 Technologie informatyczne w nauczaniu etyki; ; 2 punkty ECTS

Liczba godzin: 10 konwersatorium

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu zajęć

a) zna i rozumie:

- podstawy wiedzy dotyczącej procesów, narzędzi i technik komunikowania interpersonalnego i społecznego (także z zastosowaniem ICT) oraz ich prawidłowości i zakłóceń;
- podstawowe narzędzia ICT oraz multimedialne wykorzystywane w nauczaniu etyki na wszystkich poziomach edukacyjnych.

b) potrafi:

- samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł nowoczesnych technologii (ICT): wyszukiwanie, sortowanie, przetwarzanie, archiwizacja i wizualizacja informacji oraz komunikowanie się synchroniczne i asynchroniczne;
- używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ICT (przekaz multimedialny w obszarze samodzielnie realizowanych witryn edukacyjnych, kursów e-learningowych, prezentacji multimedialnych)

– przygotować się do swojej pracy, projektować i wykonywać działania pedagogiczne z zastosowaniem ICT.

Moduł 16 Praktyka, 2 punkty ECTS

Liczba godzin: 60

Zakładane efekty kształcenia

Słuchacz po zrealizowaniu praktyki potrafi:

- w oparciu o aktualne dokumenty oświatowe dotyczące przedmiotu „Etyka” przygotować i zorganizować proces dydaktyczny (dobór programu, opracowanie rozkładu materiału, planowanie nauczania, ewaluacja);
- zastosować w pracy dydaktycznej poznane metody pracy z uczniem na lekcji etyki;
- korzystać z technik ICT w w przygotowaniu metodycznym zajęć z etyki.

ZASOBY KADROWE

Nazwa przedmiotu	Prowadzący
Zarys historii idei filozoficznych	Prof. Lilianna Kiejzik
Etyka ogólna	dr hab. Stefan Konstańczak, prof. UZ
Filozofia człowieka	dr hab. Krzysztof Kaszyński, prof. UZ
Elementy religioznawstwa	dr Piotr Bylica
Filozofia wartości	dr Joanna Dudek
Historia doktryn etycznych	dr hab. Zdzisław Kalita, prof. UZ
Bioetyka	dr Tomasz Turowski
Metodyka nauczania etyki	dr Paweł Walczak
Kultura logicznego myślenia	dr hab. Tomasz Skura, prof. UZ
Etyka w religiach świata	dr Piotr Bylica
Etyki zawodowe	dr Joanna Dudek

Podyplomowe Kwalifikacyjne Studia: Etyka
Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego

Nazwa przedmiotu	Prowadzący
Współczesne problemy etyczne	dr Tomasz Turowski
Problemy etyczne w literaturze i sztuce	dr hab. Roman Sapeńko, prof. UZ
Technologie informatyczne w nauczaniu etyki	dr Marcin Sieńko
Seminarium dyplomowe	dr hab. Stefan Konstańczak, prof. UZ